

Leergang

Evolutionaire Psychologie voor Professionals

Individuele variant

Evolutionaire Psychologie voor Professionals

Individuele variant

Als professional sta je dagelijks voor uitdagingen rond gedrag. Waarom werken teams niet samen? Waarom pakken medewerkers geen eigenaarschap? Hoe ontwikkelen we beter leiderschap in onze organisatie? Elke vraag gaat uiteindelijk over gedrag. Maar welke kennis over gedrag nemen we hier als uitgangspunt?

De evolutionaire psychologie heeft in de afgelopen 20 jaar een stille revolutie veroorzaakt in de psychologie. Deze kennis blijft echter veelal op universiteiten hangen en komt amper daar waar deze het hardst nodig is: bij professionals die dagelijks voor uitdagingen rond gedrag staan. In de leergang evolutionaire psychologie voor professionals (EPP) wordt deze kennis toegankelijk en toepasbaar gemaakt, zodat jij als professional de uitdagingen in je werk effectiever aan kan gaan.

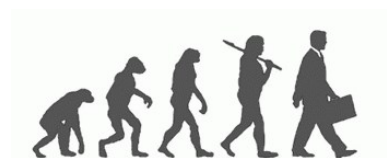
EPP Individueel in vogelvlucht

De EPP individueel leergang biedt een unieke leerervaring door een combinatie van een strak programma en individuele invulling.

- De leergang bestaat uit vier basismodules en vier keuzemodules.
- U volgt altijd de basismodules en kiest minimaal 1 keuzemodule (zie pagina 3).
- Per module heeft u twee 1-op-1 online videogesprekken van een uur over. Het eerste gesprek richt zich op de theoretische concepten, het tweede op het toepassen van theorie in uw eigen praktijk.
- U bereid alle gesprekken voor door het bestuderen van hoofdstukken en/of artikelen.

Inhoud brochure

	Pagina
Een overzicht van de modules en opzet van elke module	3
Inhoudelijke beschrijving van de modules	4
Praktische informatie over de planning en investering	9
Informatie over de docent	10

Modules EPP individueel

Basismodules:

1. De fundamenteën van gedrag
2. Het sociale brein
3. Het cultuurinstinct
4. Hiërarchie en leiderschap.

Keuzemodules

- A. Leiderschap en samenwerking
- B. Persoonlijk leiderschap
- C. Innovatie en verandering
- D. Houding en motivatie.

Alle modules worden aan de hand van een vaste opbouw doorlopen:

1. U neemt de theorie door (1 a 2 hoofdstukken) en formuleert inhoudelijke vragen
2. Samen met de docent worden de belangrijkste theorie besproken en inhoudelijke vragen beantwoord. Het doel van stap 1 en 2 is grip te krijgen op de theoretische concepten.
3. U gebruikt hier de theoretische concepten om op een praktijkvraagstuk te reflecteren.
4. Samen met de docent wordt het praktijkvraagstuk besproken. Het doel van stap 3 en 4 is meer inzicht te krijgen in de praktijk, maar ook te leren EP toe te passen op praktijkvraagstukken.
5. Per mail ontvang je een reflectie van de docent op de module (leerpunten, eventueel extra stof voor verdieping etc..).

De keuzemodules zijn meer gefocust op de praktijk. Je reflecteert hier direct op praktijkvraagstukken. De eerste bespreking richt zich op de analyse van de situatie, de tweede bespreking op mogelijke interventies of verbeterinitiatieven.

Gesprekken worden in overleg met de docent gepland. De periode tussen afspraken binnen een module is minimaal een week en maximaal twee weken.

De inhoud van de modules

Module 1: de fundamenten van gedrag

Hoe ontstaat gedrag? Wat is de rol van leren, instinct, overtuigingen en emotie? In deze module wordt ingegaan op de basisconcepten van de evolutionaire psychologie en hoe deze helpen beter naar gedrag te kijken.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Introductie van de leergang en kennismaken met elkaar.
2. Inzicht krijgen in de basisprincipes van de evolutionaire psychologie.
3. Introductie van het basismodel voor de analyse van gedrag.

Evolutionaire psychologie gaat net zo goed over aangeboren psychologische mechanismen (instinct) als over leren en cultuur. De kracht van evolutionaire psychologie is dat het laat zien hoe al deze elementen samenhangen. In deze bijeenkomst wordt zowel ingegaan op die samenhang (doelstelling 2) als een praktisch model geïntroduceerd waarin deze elementen terugkomen (doelstelling 3). Hiermee leggen we een basis om in de volgende bijeenkomsten op voort te bouwen.

Module 2: Ons sociale brein

Samenwerken is vaak een uitdaging in organisaties. Dit lijkt vreemd, want het is juist het vermogen tot samenwerking dat ons als menselijke soort onderscheid. Ons brein is gebouwd voor samenwerking. Deze bijeenkomst gaan we in op de onderliggende logica van samenwerking en conflict.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht krijgen in de psychologische mechanismen die sociaal gedrag vormen
2. Kunnen analyseren waarom samenwerking wel of niet werkt

Begrijpen we de onderliggende psychologische mechanismen (doelstelling 1), dan wordt het snel duidelijk waarom samenwerking in sommige situaties wel of niet succesvol zal zijn (doelstelling 2). Onderwerpen die hier aan de orde komen zijn onder meer psychologische veiligheid, betrokkenheid en zelfsturing.

Module 3: Het cultuurinstinct

Lang werd gedacht dat de mens geen instinct heeft, aangezien we cultuur hebben. De moderne wetenschap laat ons echter zien hoe cultuur en instinct juist nauw samenhangen en hoe biologische en culturele evolutie dezelfde wetmatigheden volgt. In deze bijeenkomst gaan we in op ons instinct voor cultuur en wat dit betekent voor gedrag, cultuurverandering en innovatie.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht in de functie van cultuur hoe dit samenhangt met instinct
2. Kunnen analyseren waarom cultuur soms niet wil veranderen
3. Kunnen adviseren hoe innovatie te versterken

Cultuur kan gedefinieerd worden als de verzamelde kennis (inclusief normen, waarden en technologie) en gedragspatronen die een groep mensen effectief maakt in een specifieke niche. Die niche kan de savanne van Afrika zijn of de snelle wereld van een start-up. De mens is een cultuurdier, zonder cultuur kunnen we niet effectief zijn en overleven. Ons brein is daarom volledig ingesteld op cultuur. Het begrijpen van ons cultuurinstinct helpt ons een veelheid aan vraagstukken rond cultuur beter te begrijpen (doelstelling 1). Inzicht in hoe cultuur ontstaat en evolueert, helpt ons dit proces te sturen en innovatie te stimuleren (doelstelling 2 en 3).

Module 4: Hiërarchie en leiderschap

Net als elk ander sociaal dier is de mens een hiërarchische soort. Anders dan de meeste sociale dieren kent de menselijke soort verschillende soorten hiërarchie, waarvan sommige meer gewenst dan andere.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht krijgen in de oorsprong en functionaliteit van sociale hiërarchie
2. Kunnen analyseren hoe en waarom een hiërarchie disfunctioneel wordt
3. Kunnen adviseren hoe leiderschap te ontwikkelen

De mens is een politiek flexibel dier. We hebben een natuurlijke voorkeur voor democratische vormen van hiërarchie, met dienende leiders, maar zijn tegelijkertijd in staat de meest gruwelijke dictaturen te creëren. De wortels van die flexibiliteit liggen in miljoenen jaren biologische evolutie. Inzicht in de onderliggende psychologische mechanismen helpt ons onder vraagstukken rond motivatie (ambitie), conflict en leiderschap beter te begrijpen. Het helpt ons ook te begrijpen waarom de ontwikkeling van leiderschap vaak moeizaam is in moderne organisaties.

Keuzemodule 1: Persoonlijkheid en persoonlijk leiderschap

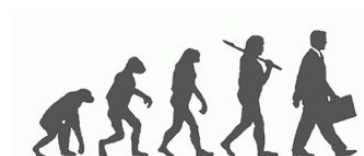
In voorgaande bijeenkomsten ging het vooral om de mens in algemene zin, bijvoorbeeld wat maakt dat mensen (in algemene zin) samenwerken. In de psychologische mechanismen die in voorgaande bijeenkomsten beschreven zijn, zit echter ook variatie. Mensen reageren bijvoorbeeld negatief op sociale afwijzing of uitsluiting (zie bijeenkomst 2), maar sommige mensen reageren negatiever dan anderen (zowel in hoe negatief als in de intensiviteit van de reactie). Deze variatie vormt de basis voor persoonlijkheid. In deze bijeenkomsten gaan we in op hoe die variaties er uit zien (in relatie tot voorgaande bijeenkomsten) en wat hier de onderliggende evolutionaire logica is (waarom hebben we deze variaties).

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht krijgen in uitdagingen rond persoonlijk leiderschap
2. Inzicht krijgen in de oorsprong en functionaliteit van persoonlijkheid
3. Het kunnen analyseren van uitdagingen voor persoonlijke ontwikkeling

Veel van de uitdagingen waar professionals voor staan ontstaan door twee soorten mismatch. De eerste is evolutionaire mismatch, wat betrekking heeft op het feit dat psychologische mechanismen niet zijn geoptimaliseerd voor moderne uitdagingen. Inzicht hierin (doelstelling 1) helpt persoonlijke uitdagingen (bijvoorbeeld faalangst) te normaliseren en hier effectiever mee om te gaan. De tweede vorm van mismatch is mismatch tussen persoonlijkheid en omgeving. Inzicht hierin (doelstelling 2) helpt verder in te zoomen op de specifieke uitdagingen van individuen (waarom loop jij hier vaak tegenaan).

In het eerste deel van de module wordt onderzocht waar voor u de belangrijkste uitdagingen liggen, bij de eerste of tweede vorm van mismatch. In de tweede bespreking wordt dieper ingegaan op de vraag hoe hier verbetering gerealiseerd kan worden.

Keuzemodule 2: Leiderschap en samenwerking

Lang werd gedacht dat de mens geen instinct heeft, aangezien we cultuur hebben. De moderne wetenschap laat ons echter zien hoe cultuur en instinct juist nauw samenhangen en hoe biologische en culturele evolutie dezelfde wetmatigheden volgt. In deze bijeenkomst gaan we in op ons instinct voor cultuur en wat dit betekent voor gedrag, cultuurverandering en innovatie.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht in de functie van cultuur hoe dit samenhangt met instinct
2. Kunnen analyseren waarom cultuur soms niet wil veranderen
3. Kunnen adviseren hoe innovatie te versterken

Cultuur kan gedefinieerd worden als de verzamelde kennis (inclusief normen, waarden en technologie) en gedragspatronen die een groep mensen effectief maakt in een specifieke niche. Die niche kan de savanne van Afrika zijn of de snelle wereld van een start-up. De mens is een cultuurdier, zonder cultuur kunnen we niet effectief zijn en overleven. Ons brein is daarom volledig ingesteld op cultuur. Het begrijpen van ons cultuurinstinct helpt ons een veelheid aan vraagstukken rond cultuur beter te begrijpen (doelstelling 1). Inzicht in hoe cultuur ontstaat en evolueert, helpt ons dit proces te sturen en innovatie te stimuleren (doelstelling 2 en 3).

Keuze module 3: Houding en motivatie

Net als elk ander sociaal dier is de mens een hiërarchische soort. Anders dan de meeste sociale dieren kent de menselijke soort verschillende soorten hiërarchie, waarvan sommige meer gewenst dan andere.

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht krijgen in de oorsprong en functionaliteit van sociale hiërarchie
2. Kunnen analyseren hoe en waarom een hiërarchie disfunctioneel wordt
3. Kunnen adviseren hoe leiderschap te ontwikkelen

De mens is een politiek flexibel dier. We hebben een natuurlijke voorkeur voor democratische vormen van hiërarchie, met dienende leiders, maar zijn tegelijkertijd in staat de meest gruwelijke dictaturen te creëren. De wortels van die flexibiliteit liggen in miljoenen jaren biologische evolutie. Inzicht in de onderliggende psychologische mechanismen helpt ons onder vraagstukken rond motivatie (ambitie), conflict en leiderschap beter te begrijpen. Het helpt ons ook te begrijpen waarom de ontwikkeling van leiderschap vaak moeizaam is in moderne organisaties.

Keuzemodule 4: Innovatie en verandering

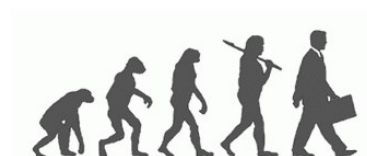
In voorgaande bijeenkomsten ging het vooral om de mens in algemene zin, bijvoorbeeld wat maakt dat mensen (in algemene zin) samenwerken. In de psychologische mechanismen die in voorgaande bijeenkomsten beschreven zijn, zit echter ook variatie. Mensen reageren bijvoorbeeld negatief op sociale afwijzing of uitsluiting (zie bijeenkomst 2), maar sommige mensen reageren negatiever dan anderen (zowel in hoe negatief als in de intensiviteit van de reactie). Deze variatie vormt de basis voor persoonlijkheid. In deze bijeenkomsten gaan we in op hoe die variaties er uit zien (in relatie tot voorgaande bijeenkomsten) en wat hier de onderliggende evolutionaire logica is (waarom hebben we deze variaties).

Doelstellingen voor deze bijeenkomst zijn:

1. Inzicht krijgen in uitdagingen rond persoonlijk leiderschap
2. Inzicht krijgen in de oorsprong en functionaliteit van persoonlijkheid
3. Het kunnen analyseren van uitdagingen voor persoonlijke ontwikkeling

Veel van de uitdagingen waar professionals voor staan ontstaan door twee soorten mismatch. De eerste is evolutionaire mismatch, wat betrekking heeft op het feit dat psychologische mechanismen niet zijn geoptimaliseerd voor moderne uitdagingen. Inzicht hierin (doelstelling 1) helpt persoonlijke uitdagingen (bijvoorbeeld faalangst) te normaliseren en hier effectiever mee om te gaan. De tweede vorm van mismatch is mismatch tussen persoonlijkheid en omgeving. Inzicht hierin (doelstelling 2) helpt verder in te zoomen op de specifieke uitdagingen van individuen (waarom loop jij hier vaak tegenaan).

In het eerste deel van de module wordt onderzocht waar voor u de belangrijkste uitdagingen liggen, bij de eerste of tweede vorm van mismatch. In de tweede bespreking wordt dieper ingegaan op de vraag hoe hier verbetering gerealiseerd kan worden.

Praktische informatie over de leergang

De leergang bestaat uit tien tweewekelijkse gesprekken van 1 uur. U bereid elk gesprek voor door het bestuderen van stof en het maken van reflectieopdrachten. De docent kan waar gewenst extra verdiepende stof en/of opdrachten geven. Na elke module ontvangt u feedback.

Doelgroep: professionals die in hun dagelijkse werk te maken hebben met uitdagingen rond gedrag of gedragsverandering. Dit kan variëren van leidinggevenden en coaches, tot hulpverleners en trainers.

Investing

De investering voor de leergang is 1975,- euro ex. btw. Elke extra module is 400 euro ex. btw.

Waarom doen?

- Hoog leerrendement door direct inspelen op individuele leerbehoefte
- Uw eigen planning volgen
- Hoog niveau begeleiding

Meedoen?

Neem direct contact op met de docent Max Wildschut via

Mobiel: 06 460 852 56

Mail: wildschut@nimep.nl

Of kijk op **www.nimep.nl**

De docent—Max Wildschut

Max (1967) studeerde cognitieve- en neuropsychologie voor hij zich halverwege de jaren 90 op de evolutionaire psychologie richtte. Max schreef vervolgens diverse populair wetenschappelijke boeken en lesboeken vanuit dit perspectief, waaronder Darwin voor Managers en Gezag (samen met professor Mark van Vugt). Max heeft in zijn loopbaan altijd met een been in de wetenschap en een been in de praktijk gelopen. Zo deed hij aan de VU universiteit onderzoek naar leiderschap vanuit een evolutionair perspectief. Naast zijn werk als consultant doceerde Max psychologie aan verschillende masteropleidingen, waaronder de VU universiteit en AOG managementschool (Universiteit Groningen). In 2013 richtte hij samen met professor Mark van Vugt het Nederlands Instituut voor Management en Evolutionaire Psychologie op (zie www.nimep.nl).

Ik heb de evolutionaire psychologie altijd gezien als een gouden sleuteltje, waarmee de raadsels van menselijk gedrag steeds verder ontsloten kunnen worden. Niet alleen het gedrag van anderen kon ik steeds beter plaatsen, maar ook mijn eigen gevoelsreacties. In mijn werk als organisatiepsycholoog is het van onschatbare waarde gebleken en ik ben daarom enthousiast deze leergang te kunnen verzorgen. Ik hoop zo het gouden sleuteltje te kunnen doorgeven.

- Max Wildschut, docent EPP

Vragen?

Heb je vragen of opmerkingen, neem dan contact op met Max via

mail: wildschut@nimep.nl

mobiel: 06 460 852 56